

NEDERLANDS / LANDS TAAL

ENGELS COMPENSEERT GEBREK AAN INHOUD

Onder deze titel verscheen in het Nederlands Dagblad van 25 maart 2009 een artikel van Paul van Velthoven. Zijn stelling is: "Wie zijn boodschap niet in duidelijk Nederlands durft over te brengen, heeft meestal wat te verbergen. De opsmuk met Engelse woorden die je in reclame en bij de publieke omroep steeds meer tegenkomt, lijkt de broodnodige compensatie te zijn voor een gebrek aan kwaliteit en inhoud."

Hij klaagt de kwaliteit aan van de hakkende presentatoren bij radio en tv, die hun zinnen niet goed kunnen afmaken of gewoon niet duidelijk articuleren. Zijn grote ergernis zijn de steeds vaker voorkomende Engelse titels. Het weeroverzicht wordt "Weather News"; het belangrijkste nieuws wordt aangekondigd met "Ranking the News". Meer dan de helft van de televisieprogramma's op de Nederlandse omroep heeft een Engelse benaming.

Dit Engels in reclame en presentatie is volgens hem nog maar een begin. Het gaat van kwaad naar erger. Nu al wordt soms de hele boodschap in het Engels gebracht, dikwijls in slecht Engels. Hij stelt verder dat onze eigen identiteit en ons karakter het best tot hun recht komen bij het uitdrukken in de eigen taal. De pleitbezorgers van "Weg met onze taal" zijn niet voor niets vaak onzorgvuldige schrijvers en sprekers.

Onze Nederlandse taal dreigt tot een reservaat te verworden door het toenemend gebruik van het Engels in de publieke ruimte. Van de Nederlandse Taalunie of van het Genootschap Onze Taal is evenmin hulp te verwachten. De neerlandici die daar de toon aangeven, zijn sinds de jaren '60 in de ban van het virus van de waardevrijheid inzake taal. Alles mag van hen, want zeggen ze, het wordt toch gebruikt. Zo sluipt de verloedering van het taalgebruik verder binnen.

Paul van Velthoven verwacht veel van Vlaanderen om tegengas te geven. De Vlamingen komen toch nog op voor het Nederlands, ook in Europees verband. Zo dwingen zij minister Plasterk ook al eens het Nederlands in Europa naar voor te brengen.

Maar zoals wij beter weten, wordt ook hier in Vlaanderen het probleem al maar groter. Kijk bijvoorbeeld maar naar de VRT programma-aanduidingen en naar het Engels aan de universiteiten.

JAARGANG 19 -
NUMMER 5 - MEI
2009

maandelijkse uitgave
niet in juli

P 209916

verantwoordelijke
uitgever
Mieke Delanghe
Bisdomkaai 11
9000 Gent

telefoon :
09/225.16.00

e-post :
mieke.delanghe@vvb.org
nlandstaal@vvb.org

NIEUWE ACTIES IN DIT NUMMER

STRAIGHTEN UP	2
VAKBONDEN TEGEN VERENGELSING	2
MECHELEN	2
HORTUS LEIDEN	3
MAAR OOK NOG	3

ANT-WOORDEN EN DADEN

TANGATANGA	5
ICC GENT	5
BANK V D POST	6
SYNTHON	6
KULEUVEN	6

STRAIGHTEN UP

In maart werd in verschillende steden een oefenprogramma voor de jeugd gelanceerd om de gezondheid van de rug te verbeteren. Het heet "Straighten Up" en het is gelanceerd door de Belgische Vereniging voor chiropractors. Doordat het ook op televisie kwam, heeft het nogal wat aandacht gekregen.

Dit is een internationaal initiatief, onder andere in het Verenigd Koninkrijk, Australië en de Verenigde Staten. De Belgische chiropractors hebben de Engelse naam overgenomen en er "Straighten Up Belgium" van gemaakt. Op de webstek van de vereniging blijkt dat deze ook nog een Engelse "ondertitel" heeft: "the future is in our hands".

In Nederland daarentegen heeft men "Straighten Up" vertaald naar "Recht je Rug", met de afkorting RjR.

In het Spaans blijkt het "Enderezando El Mundo" te heten en in het Duits: "Richte Dich auf".

Het gebruiken van de Engelse benaming is dus geen

verplichting om het programma te mogen overnemen.

BELLEN \

09/221.76.58

WEBSTEK \

www.straightenup.be
www.chiropraxie.org

STRALEN \

VAKBONDEN TEGEN VERENGELSING

Duitse, Franse, Italiaanse en Canadese (Québec) vakbonden en verenigingen protesteerden begin maart in Parijs met een betoging tegen de hegemonie van het Engels op de werkvloer. Zij willen dat elke werknemer het recht krijgt om in zijn land in zijn eigen taal te werken. Wij vragen onze twee grootste vakbonden dezelfde acties te voeren in Vlaanderen.

SCHRIJVEN \

ABVV : Voorzitter R. De Leeuw
Hoogstraat 42
1000 BRUSSEL

BELLEN \

02/506.82.11

FAXEN \

02/513.47.21

STRALEN \

rudy.deleeuw@abvv.be

SCHRIJVEN \

ACV : Voorzitter L. Cortebeek
Haachtsesteenweg 579
1031 SCHAARBEEK

BELLEN \

02/246.31.11

FAXEN \

02/246.30.10

STRALEN \

acv@acv-csc.be

MECHELEN

In de stad Mechelen schijnt er geregeld iets fout te lopen op het gebied van het taalgebruik van de plaatselijke overheid.

In maart is op de Sint-Romboutstoren een glazen platform gemonteerd dat een prachtig uitzicht over de stad moet bieden. Het platform heeft de naam

"skywalk" gekregen.

Ook vinden in Mechelen een heel aantal tentoonstellingen en activiteiten plaats onder de naam "Stadsvisioenen". Het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen heeft daarvoor een kunsttentoonstelling sa-

mengesteld onder de titel "All that is solid melts into air / Al het vaststaande verdamppt". Tenminste toch een Nederlandse titel op de tweede plaats. De verschillende hoofdstukken heten : "Niet Niets", "De maakbare mens", "Het Werk", "Het Ding" en "Op zoek naar de Geest / The search for the Spirit".

Een geleide wandeling tussen lichtkunstwerken daarentegen kreeg een Engelse benaming : "Contour-Light". En bij de opening van "Stadsvisioenen" werd op de Sint-Romboutstoren een Engelse tekst geprojecteerd. "A question of when" en dan heel snel flitsende lettertjes waarin mogelijk "whether to believe or not" in te lezen valt.

Het stadsbestuur is waarschijnlijk niet de bedenker

van al dit Engels, maar heeft er toch telkens zijn goedkeuring aan gegeven. De schepen van cultuur is hierbij wel de eerste verantwoordelijke.

SCHRIJVEN \

College van Burgemeester en Schepenen
Frank Nobels, Schepen van Cultuur
Grote Markt 21
2800 MECHELEN

BELLEN \

015/29.78.21

WEBSTEK \

www.mechelen.be

STRALEN \

frank.nobels@mechelen.be

HORTUS LEIDEN

De Botanische Tuin van de Universiteit van Leiden, de Hortus zoals hij bekend staat, is één van de oudste en één van de beroemdste botanische tuinen van Europa. Hij werd in 1590 opgericht door Clusius, die de tulpen in Europa introduceerde.

Betrouwenswaardig is echter dat de folder "Hortus walks" waarmee de Hortus zich in Vlaanderen wil bekendmaken, volledig Engelstalig is. Een stuurgroep lid stelde dit vast bij een bezoek aan het Arboretum van Kalmthout, waar alleen deze Engelstalige foldertjes ter beschikking lagen. Dit is waarschijnlijk het gevolg van de verengelsingsdrang van de universiteit Leiden.

SCHRIJVEN \

De Directeur van de Hortus Botanicus
Universiteit Leiden
Postbus 9516
2300 RA LEIDEN
Nederland

BELLEN \

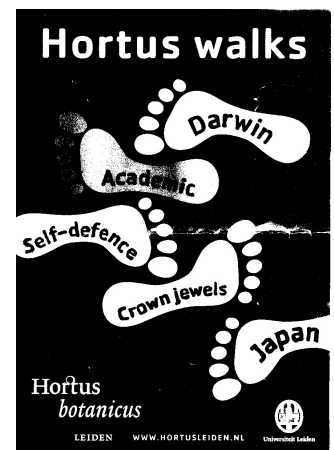
(31)071/527.51.44

WEBSTEK \

www.hortus.leidenuniv.nl

STRALEN \

hortus@hortus.leidenuniv.nl

MAAR OOK NOG

START TO DRIVE

Volgens een persmedeling van Vlaams minister voor Mobiliteit Kathleen Van Brempt kunnen 5000 jongeren hun rijbewijs halen tijdens hun schoolopleiding. Dit project loopt in samenwerking met de Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde van het Departement Mobiliteit en Openbare werken van de Vlaamse Overheid.

Voortdrijvend op de "start to"-rage heeft men het nodig gevonden om dit project de naam "start to drive" te geven, waarbij de webstek voor verdere info dezelfde naam kreeg. Een Vlaamse overheid die een actie opzet met een Engelstalige titel dus.

SCHRIJVEN \

Vlaamse stichting voor Verkeerskunde
Louizastraat 40
2800 MECHELEN

STRALEN \

starttodrive@verkeerskunde.be

SCHRIJVEN \

Kabinet minister Kathleen Van Brempt
Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie
en Gelijke Kansen
Koolstraat 35
1000 BRUSSEL

BELLEN \

02/552.63.00

FAXEN \

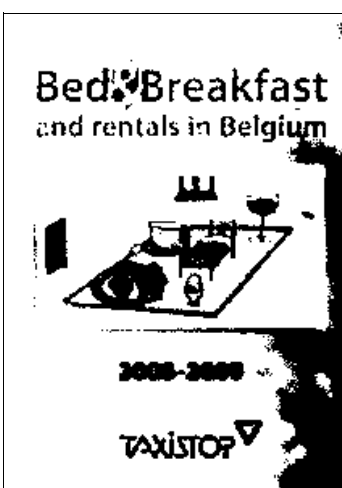
02/552.63.01

STRALEN \

kabinet.vanbrempt@vlaanderen.be

TAXISTOP

Taxistop is een organisatie die in 1978 ontstaan is in Gent en nu kantoren heeft in Brussel, Gent en Ottignies. Ze proberen projecten te realiseren die ervoor zorgen dat bestaande goederen en middelen beter worden gebruikt. Concreet zijn dat dan diensten als Carpool, Eurostop, huisruil, Bed & Breakfast. Ook Airstop, met de verkoop van "last minutes" en andere goedkope vliegtickets, is ontstaan uit Taxistop.

Ten behoeve van zijn leden geeft Taxistop een gids uit voor een voordelige overnachting in België met de Engelstalige titel "Bed and Breakfast and rentals in Belgium". Ook als je op de webstek naar informatie over Bed & Breakfast zoekt, kom je nogal wat Engels tegen. De tekst is in het Nederlands, maar de titeltjes zijn "Number of rooms – Period – Prices per room – Description".

SCHRIJVEN \

Taxistop
Maria Hendrikaplein 65
9000 GENT

Taxistop
Wolvengracht 28/1
1000 BRUSSEL

BELLEN \

070/222.292

FAXEN \

09/242.32.19

STRALEN \

info@taxistop.be

CHOCO-LATE

Een chocoladefestival, het klinkt heerlijk. Choco-Laté in Brugge liep van 1 tot 4 mei 2009.

Maar minder smakelijk is dat het festival zich in Weekend Knack van 22 april volledig in het Engels aanprijst: "The Chocolate Festival", "The Biggest Chocolate Shop & Show".

De webstek www.choco-late.be is drietalig met een Engelse maar geen Duitse versie.

SCHRIJVEN \

Dhr E. Van Belle
organisator Choco-Laté 2009
Wijnzakstraat 2
8000 BRUGGE

BELLEN \

050/61.22.57

WEBSTEK \

www.choco-late.be

STRALEN \

info@choco-late.be

TAALVERDEDIGING

Onze Nederlandse vrienden van Taalverdediging brengen ook geregeld een nieuwsbrief uit. We kijken in het nummer lente 2009 om te zien waarmee zij bezig zijn.

Taalverdediging gaat verder met het proces tegen BOOR, het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam, dat probeert in de Rotterdamse basisscholen tweetalig onderwijs (Engels/Nederlands) in te voeren.

Taalverdediging sprak de Nederlandse minister van Binnenlandse Zaken, Guusje ter Horst, aan over Engelstalige terminologie bij de politie ("High tech crime" en "Chief information Officer").

De vereniging uit ook haar zorg over de teruggang van de Afrikaanse taal in Zuid-Afrika en de discriminatie van Afrikaanstaligen daar.

Wouter Bos, de Nederlandse minister van financiën,

houdt toespraken in het Engels, waarbij voor de Nederlandstaligen een schriftelijke vertaling beschikbaar is.

In Amsterdam is een gids die hoort bij een kortingskaart voor openbaar vervoer, musea en dergelijke, die tot dusver alleen verkrijgbaar was in het Duits, Engels, Frans, Italiaans en Spaans, nu ook in het Nederlands beschikbaar. Beter laat dan nooit.

ANTWOORDEN EN DADEN

TANGATANGA

In maart hadden we het over de reisblog TangaTanga. We kregen antwoord :

Beste,

Bedankt voor uw e-mail.

Opmerkingen van (potentiële) gebruikers helpen ons om het systeem nog beter te maken.

Toen wij van start gingen met TangaTanga in het jaar 2005, was het inderdaad de bedoeling om een zo internationaal mogelijk publiek aan te spreken, immers internet is daarvoor het uitgelezen medium. Gecombineerd met het feit dat wij toen woonachtig waren in Ierland & dat de eerste gebruikers Ierse vrienden waren, verklaart het gebruik van Engels als primaire taal van de site.

Ondertussen wordt het systeem 4 jaar later steeds door meer en meer mensen gebruikt, waarvan heden zo'n 3/4 van het gebruikersbestand Vlamingen & Nederlanders zijn.

Echter, u hebt gelijk wanneer u beweert dat de site ook in het Nederlands zou moeten beschikbaar zijn. De reden dat dit tot op heden nog niet gebeurd is, heeft te maken met de technische (= programmatie) moeilijkheden die het opzetten & onderhouden van een meertalige site met zich meebrengt.

We onderscheiden vandaag de dag :

*1) De TangaTanga.com homepage + de andere pagina's met uitleg over wat het systeem inhoudt
→ Deze zal uiterlijk in juli uitgebreid worden naar een Nederlandstalige versie.*

*2) De individuele blog van een reiziger
→ Deze is nu reeds taalafhankelijk (momenteel Nederlands, Engels of Frans). Het is natuurlijk aan de ge-*

bruiker zelf om de instellingen van zijn of haar blog goed te zetten.

(Zie bvb onze blog <http://www.tangatanga.com/tangatanga> die is volledig in het Nederlands)

3) Het "Control panel" (Beheerderspaneel)

→ Deze sectie is enkel toegankelijk voor leden na inloggen. Wij hebben hier geen plannen om dit te gaan vertalen, daar we veronderstellen dat reizigers de Engelse taal machtig zijn.

Aarzel niet ons te contacteren indien u nog vragen of opmerkingen heeft.

Groeten,

Mike @ TangaTanga

Kort geleden kregen de schrijvers van protestberichten nog volgend berichtje binnen :

Beste,

In het verleden maakte u (terecht) de opmerking dat de website TangaTanga.com enkel in het Engels beschikbaar was, en dat die ook in het Nederlands zou moeten beschikbaar zijn.

Na hard werk van onzentwege zijn we dan ook blij u te mogen informeren dat de webstek nu ook in het Nederlands beschikbaar is ! Surf dus snel naar <http://www.tangatanga.com/> , kies "Nederlands" (rechtsboven) & ontdek wat een TangaTanga reisdagboek voor u kan betekenen...

Stevige (reis)groeten,

Het TangaTanga Team

ICC GENT

In ons aprilnummer schreven we over het Gentse congrescentrum ICC, waar een concert in het Engels aangekondigd werd.

Onderwerp: RE: Sensation

Beste,

Op Sensation komen 40% van de bezoekers uit niet Nederlandstalige landen/regio's; er waren dit jaar maar liefst 28 verschillende nationaliteiten in Hasselt. Sensation is een internationaal evenement (22 landen; 4 continenten) in alle campagnes wordt dus in het Engels gecommuniceerd

BANK VAN DE POST

Ook in april ging het over de reclameteksten in slecht Nederlands die door de Bank van de Post werden verspreid. Het antwoord :

Subject: Antwoord op uw reactie op onze reclamecampagnes

Beste meneer,

Bedankt voor uw reactie. Wij appreciëren ten zeerste de aandacht waarmee u onze campagnes bekijkt. Onze claims 'De bank anti-risico's' en 'De bank solide zoals De Post' hebben de media gehaald omdat sommige Vlamingen, net als u, het gevoel hadden dat hun eigen taal ondergeschikt werd behandeld tegenover de tweede landstaal. Tijdens de voorbereiding van deze campagne, hebben wij met het hele communicatieteam rond de tafel gezeten omtrent deze claims en wij hebben elk woord gewikt en gewogen. Ook de volgorde van de woorden is bewust gekozen. Eenmaal in vorm gegoten, geeft "solide zoals De Post" immers een beter resultaat. Het oog wordt duidelijker geleid naar de 2 belangrijkste woorden van de boodschap: "solide" en "De Post". Wij zijn er ons van bewust dat in de courante spreektaal deze woordvolgorde niet frequent wordt gebruikt, maar voor een affiche draagt ze wel bij tot het overbrengen van de boodschap.

Wij hopen u tevreden te stellen met dit antwoord.

Vriendelijke groeten,

Greet Bosman

SYNTHON

Eén van de stuurgroepleden zag een Engelstalige personeelsadvertentie voor Synthon, een firma uit Nijmegen. Hij stuurde de advertentie naar het opgegeven adres, voorzien van een klever met "Kan dit niet in het Nederlands?". Hij kreeg het volgende antwoord :

Geachte heer,

Op 4 april jl ontvingen wij van u een enveloppe met daarin de advertentietekst voor een aantal vacatures die Synthon heeft uitstaan. U vraagt daarin de tekst in het Nederlands te vertalen.

Het is voor ons een bewuste keuze geweest om de tekst in het Engels te schrijven. Wij gaan ervan uit dat u voor een dergelijke functie Engels kunt lezen en schrijven. Ik zal dan ook geen Nederlandse tekst ter beschikking stellen.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.
Met vriendelijke groet,
Marc Camfferman
Recruiter

KULEUVEN

In Leuven had op 22 april een colloquium plaats, georganiseerd door het departement Natuurkunde en Sterrenkunde van de faculteit Wetenschappen. De titel was "400 years of Science & Technology in Astronomy", de publiciteit voor het gebeuren was volledig in het Engels en het colloquium zelf natuurlijk ook. Eén van de stuurgroepleden protesteerde en kreeg het volgende antwoord :

Geachte Dr. -,

Dank voor uw opmerking. Deze lezingen zijn natuurlijk niet enkel bedoeld voor de alumni, maar ook voor de studenten, postdoctorale medewerkers en professoren van het departement Natuurkunde en Sterrenkunde en geïnteresseerde collega's uit andere departementen en andere universiteiten. Vermits het departement Natuurkunde en Sterrenkunde, ondermeer wat onderzoek betreft, mee aan de Europese en internationale top staat, worden dit soort wetenschappelijke lezingen standaard in het Engels verzorgd, tenzij de zekerheid bestaat dat het publiek uitsluitend Vlaamstalig is. De meerderheid van onze postdoctorale medewerkers bijvoorbeeld is echter niet Vlaamssprekend!

Hierbijgevoegd stuur ik u een recente boodschap die door onze rector, Professor Marc Vervenne, werd rondgestuurd en die precies handelt over de Europese dimensie van onze universiteit.

Met vriendelijke groeten,
Désiré Bollé

